

**Pensiune agroturistică:
afacere de succes
cu investiții minime**

Proiectul Strategiei de dezvoltare a sectorului agricol al Moldovei va fi supus dezbaterilor publice

Proiectul Strategiei de dezvoltare a sectorului agriculturii și industriei alimentare a Republicii Moldova urmează să fie prezentat pe 17 mai 2013. Despre aceasta a anunțat ministrul în exercițiu al Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov, în cadrul unei ședințe de lucru cu premierul interimar Iurie Leancă. În cadrul ședinței au fost puse în discuție subiecte de primă importanță în domeniu.

Vasile Bumacov a menționat că acest proiect urmează a fi propus spre dezbateri publice pentru ca, ulterior, să fie definitivat și formulat un document complex ce va stabili strategia de dezvoltare a sectorului agroalimentar al Republicii Moldova în anii 2014 - 2020. Vasile Bumacov a făcut o trecere în revistă a situației în domeniul

agro-alimentar, punctând problemele actuale, în mod special fiind abordate aspectele privind cooperarea internațională în acest domeniu. În context, interlocutorii au discutat despre pașii care urmează a fi întreprinși în mod prioritar pentru semnarea acordurilor cu Banca Mondială, ce presupune acordarea unui ajutor financiar Republicii Moldova, în valoare de 10 milioane dolari (120 mil. lei) în scopul lichidării consecințelor secetei din anul 2012, dar și pentru obținerea grantului în sumă de circa 14 milioane dolari din partea Guvernului Japoniei pentru implementarea proiectului asupra căruia s-a lucrat 3 ani și care prevede dotarea grădinițelor și școlilor din 26 localități cu cazane de încălzire pe biomasă.

Iurie Leancă a menționat că agricultura este un domeniu prioritar pentru Republica Moldova și are un rol aparte în procesul de integrare europeană a țării. Iurie Leancă a solicitat să fie asigurată instruirea necesară a agricultorilor, organizate diverse seminare și traininguri în acest sens.

Oficialii au discutat și situația privind condițiile climaterice în contextul dezvoltării culturilor agricole și asigurării securității alimentare a statului. Vasile Bumacov a dat asigurări că Ministerul Agriculturii și Industrie Alimentare monitorizează situația la acest capitol și va acționa prompt în caz de situații de urgență. Totodată, Bumacov a menționat că, la moment, situația nu trezește îngrijorări.

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

Agricultorii, afectați în 2012 de secetă, nu și-au primit încă banii de la stat

3

Lupta cu seceta nu înseamnă doar irigații! Află la ce trucuri poți apela pentru a păstra apa în sol

6

Vasile Bumacov: Să nu ne sperie cerințele UE pentru agricultură

11

Rețeta de succes a agriculturii pe suprafețe mici din Malta

13

**CERERI ȘI OFERTE –
perioada 20 - 30 aprilie 2013**

15

Prețurile vor crește mai lent

Prețurile vor crește, în următorii doi ani, mai lent decât prognoza anterior Banca Națională a Moldovei. Anunțul a fost făcut de către guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu.

Pentru acest an, Banca Națională estimează o creștere generală a prețurilor în medie cu 3,8 procente. Asta înseamnă cu 0,3 puncte procentuale mai puțin față de prognoza din februarie.

Prețurile vor crește mai lent decât se estima anterior și în 2014. Noua prognoză a BNM arată că, în anul viitor, scumpirile nu vor depăși 3,5 la sută, în descreștere cu 0,2 puncte procentuale față de așteptările din februarie.

Guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu, a explicat aceste așteptări prin activitatea economică redusă. Or, scumpirile mici înseamnă o stagnare a economiei.

„Cererea rămâne slabă, iar presiunile inflaționiste nu sunt mari. Prin urmare, vom avea, în următoarele 24 de luni, o inflație mică. Datele externe indică faptul că, în următoarele 24 de luni, prețurile la petrol și gaz își vor continua trendul descendent, iar prețurile la produsele alimentare, pe piețele internaționale, se vor stabili”, a declarat Dorin Drăguțanu.

În luna octombrie a anului trecut, Banca Națională anticipa că, în 2013, prețurile vor crește cu 5,3 la sută, în special din cauza scumpirii produselor alimentare. Totuși, prețurile acestora au crescut mai puțin decât aștepta BNM.

Prețul grâului și cel al porumbului au coborât pe piețele internaționale

Piețele internaționale au reacționat la rapoartele estimative privind recoltele de grâu și porumb din anul în curs, în cele mai importante regiuni producătoare de cereale din lume. Prețul grâului și cel al porumbului au coborât în această lună sub nivelul înregistrat înaintea secetei din 2012, se arată într-un raport al Noble Securities - sucursala România.

Acest efect s-a extins și asupra altor produse agroalimentare. „Soia, zahărul și cafeaua Arabica- s-au ieftinit, la rândul lor, pe piețele internaționale, în acest an, cu procente cuprinse între 4-12%, în timp ce prețul orezului a fost mai puțin volatil, rămânând la un nivel aproximativ egal în prezent cu cel de la începutul anului”, a arătat Silviu Pojar, Sales Manager Noble Securities.

Condițiile meteorologice de anul trecut au dus prețurile la un nivel atipic. „SUA, cel mai mare exportator de cereale din lume, a înregistrat cea mai gravă secetă din ultimii 50 de ani. Valul de căldură din Sudul și Estul Europei a afectat

grav recolta de cereale din regiune; în UE, Rusia, Canada și Australia au fost, de asemenea, condiții meteo extreme. În numai 2 luni, respectiv din 22 iunie până la 21 august, prețul porumbului a crescut cu peste 50%, iar grâul a avut vara trecută o performanță similară. În cea de-a doua parte a anului 2012 s-au înregistrat corecții importante ale cotațiilor, dar, per ansamblul anului trecut, prețurile acestor cereale pe bursele internaționale au crescut: grâul cu circa 17%, iar porumbul cu aproape 6%”, precizează sursa citată.

Anul acesta, în schimb, în SUA, cel mai mare producător și exportator de porumb, condițiile meteorologice au permis estimări încurajatoare privind recoltele de anul acesta. Rusia, pe de altă parte, a anunțat creșterea exporturilor de cereale. De la începutul anului 2013 și până în prezent (la sfârșitul zilei de 24 aprilie), cotația porumbului a scăzut cu aproximativ 12,6%, iar cea a grâului cu circa 12%, ajungând la niveluri din iunie 2012.

Produsele agricole s-au scumpit cu 10,4%

În ianuarie-martie 2013, prețurile medii de vânzare la produsele agricole au crescut cu 10,4% față de perioada similară din 2012. Datele sunt făcute publice de către Biroul Național de Statistică. Esențial au crescut prețurile la struguri – de 2,5 ori, cartofi – de 2,3 ori, culturile cerealiere și leguminoase boabe – cu 25,7%, floarea soarelui – cu 21,8%.

La produsele animaliere prețurile de vânzare s-au micșorat cu 5,1%, din care: la vite și păsări în masă vie – cu 2,6% (la ovine și caprine – cu 19,5%, păsări – cu 9,6%), ouă alimentare – cu 17,0%. Nesemnificativ au scăzut prețurile la porcine (în masă vie) cu 0,5%. Totodată, au crescut prețurile la bovine și lapte, respectiv, cu 27,0% și cu 6,4%.

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 02.05.2013

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	-	-	-	45,00	50,00	50,00	37,00	45,00	45,00	45,00	60,00	60,00	45,00	45,00	45,00
Cartofi	3,00	6,50	6,00	1,80	8,50	5,50	5,00	8,00	6,00	6,00	9,00	9,00	5,80	7,00	6,50
Cartofi timpurii	-	-	-	-	-	-	20,00	20,00	20,00	-	-	-	25,00	28,00	25,00
Castraveți	-	-	-	22,00	26,00	26,00	15,00	30,00	25,00	30,00	35,00	30,00	18,00	20,00	18,00
Ceapă albă	-	-	-	-	-	-	10,00	10,00	10,00	-	-	-	-	-	-
Ceapă galbenă	6,50	6,50	6,50	4,00	7,00	5,00	4,00	6,00	5,00	5,00	7,00	7,00	5,00	5,00	5,00
Ceapă verde (cozi)	-	-	-	-	-	-	25,00	35,00	25,00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38,00	38,00	38,00	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	40,00	40,00	40,00	35,00	35,00	35,00	35,00	40,00	40,00	35,00	40,00	35,00
Dovlecei	-	-	-	26,00	26,00	26,00	25,00	30,00	25,00	35,00	35,00	35,00	-	-	-
Morcov	6,00	8,00	7,00	6,00	11,50	7,50	5,50	8,00	7,00	10,00	12,00	10,00	7,00	7,00	7,00
Morcov timpuriu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,00	15,00	15,00	-	-	-
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	45,00	55,00	55,00	-	-	-	30,00	30,00	30,00
Ridiche neagră	-	-	-	3,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	5,00	5,00	-	-	-
Ridiche de lună	17,00	17,00	17,00	12,00	13,00	13,00	10,00	12,00	12,00	15,00	16,00	15,00	10,00	12,00	10,00
Roșii de seră	-	-	-	28,00	40,00	32,00	25,00	35,00	32,00	30,00	35,00	35,00	25,00	25,00	25,00
Salată	-	-	-	-	-	-	20,00	20,00	20,00	-	-	-	-	-	-
Sfeclă de masă	3,00	3,00	3,00	2,50	5,50	4,00	4,00	6,00	5,00	8,00	8,00	8,00	7,00	7,00	7,00
Usturoi	-	-	-	28,00	35,00	28,00	25,00	30,00	28,00	25,00	35,00	30,00	30,00	30,00	30,00
Varză	6,50	6,50	6,50	3,00	3,50	3,50	3,00	3,50	3,50	5,00	6,00	5,00	4,00	4,00	4,00
Varză timpurie	-	-	-	13,00	14,00	14,00	13,00	15,00	15,00	15,00	20,00	18,00	9,00	10,00	10,00
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	45,00	50,00	45,00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	26,00	26,00	26,00	25,00	25,00	25,00	25,00	30,00	25,00	-	-	-
Varză de pechin	-	-	-	20,00	20,00	20,00	10,00	15,00	10,00	10,00	15,00	12,00	-	-	-
Varză roșie	-	-	-	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	-	-	-	-	-	-
Vinete	-	-	-	30,00	30,00	30,00	28,00	35,00	30,00	35,00	35,00	35,00	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	19,47	19,47	19,47	19,00	19,00	19,00	-	-	-	19,00	20,00	19,00
Căpșune	-	-	-	-	-	-	35,00	45,00	35,00	45,00	60,00	55,00	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	22,00	22,00	22,00	19,00	20,00	20,00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	22,00	23,00	23,00	21,00	22,00	22,00	-	-	-	22,00	22,00	22,00
Mandarine	-	-	-	22,00	24,00	22,00	25,00	25,00	25,00	-	-	-	22,00	22,00	22,00
Mere	3,00	5,00	4,50	3,50	12,00	6,00	5,00	12,00	8,00	2,00	4,00	4,00	6,00	6,00	6,00
Mere Golden	4,00	5,00	4,50	6,00	12,00	12,00	5,00	12,00	9,00	5,00	6,00	6,00	-	-	-
Mere Idared	3,00	5,00	4,00	4,00	7,00	6,00	5,00	8,00	8,00	4,00	7,00	6,00	7,00	7,00	7,00
Mere Richard	-	-	-	6,50	6,50	6,50	6,00	8,00	6,00	6,00	8,00	8,00	9,00	10,00	9,00
Miez de nucă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60,00	85,00	80,00	50,00	60,00	50,00
Pere	-	-	-	-	-	-	45,00	45,00	45,00	-	-	-	-	-	-
Portocale	-	-	-	13,00	14,00	14,00	17,00	17,00	17,00	-	-	-	19,00	20,00	19,00
Prune uscate	-	-	-	21,00	29,00	29,00	23,00	30,00	27,00	20,00	35,00	25,00	-	-	-
Struguri albi de masă	-	-	-	16,00	18,00	16,00	15,00	15,00	15,00	-	-	-	-	-	-
Struguri de masă Moldova	-	-	-	24,00	25,00	25,00	22,00	25,00	25,00	-	-	-	-	-	-

EDITORIAL

Liliana BEREGOI

Tinerii moldoveni nu-și leagă viitorul de țara în care s-au născut

De la un timp am încetat să mai visez la ziua de mâine. Discutând cu prietenii mi-am dat seama că și ei sunt din ce în ce mai derutați. Este problema care va afecta generațiile ce vin, e o situație plină de întrebări retorice pe care mi le pun în fiecare zi. Pentru oamenii trecuți prin viață pot părea niște aberații, dar noi tinerii am încetat să mai vedem ziua de mâine, am încetat să ne mai gândim că ne așteaptă un viitor luminos, că vom trăi mai bine cândva.

Suntem dezamăgiți de tot ce ne înconjoară, de fals și minciună și imediat ce reușim să absolvim „cumva” o facultate, ne gândim unde am putea să o „zbughim” din țara asta care nu ne mai poate oferi nimic.

Și vom pleca, din ce în ce tot mai mulți. Vom pleca din țara care nu mai are nevoie de noi, vom merge să muncim la negru în altă parte, vom forma familii și vom crește copii – într-un alt stat. Vom pleca pentru că ni se creează toate condițiile pentru aceasta, vom evada pentru că aici nu ne mai găsim rostul. Moldova nu are nevoie de tineri specialiști, pentru că nu au experiență de muncă...E mai lesne să fie ținuti în funcție pensionari, iar tinerii să plece să-și caute viitorul pe un alt continent.

Agricultorii, afectați în 2012 de secetă, nu și-au primit încă banii de la stat

Cele 10 milioane de dolari, care urmau să fie acordate sub formă de subvenții agricultorilor de Banca Mondială (BM), ar putea fi retrase. Și asta pentru că, după demisia Guvernului, nu are cine semna Acordul de finanțare.

La finele lunii aprilie, Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform, Uniunea Republicană a Asociațiilor Producătorilor Agricoli „Uni-AgroProtect”, Federația Națională a Fermierilor și Asociația Producătorilor de Sfeclă de Zahăr au organizat o conferință de presă în cadrul căreia și-au manifestat îngrijorarea că tergiversarea crizei politice, ar putea determina Banca Mondială (BM) să renunțe la oferirea creditului în valoare de 10 mil. dolari pentru diminuarea consecințelor secetei din vara anului trecut. „Pentru a primi banii este necesar ca acordul de credit să fie semnat de Guvern. Po-

trivit legislației, doar un Guvern care-și exercită pe deplin atribuțiile poate semna acordul și nicidecum un Guvern în demisie. Din surse demne de încredere am aflat că BM pune problema să renunțe la acordarea acestui credit în condițiile în care semnarea lui nu se va produce în termeni rezonabili”, afirma Alexandru Slusari, președintele „Uni-AgroProtect”, precizând că există șanse ca agricultorii să piardă acești bani.

Potrivit calculelor estimative, pentru 1 ha de porumb înșămânțat, fiecare agricultor trebuia să primească între 170 și 410 lei. Evident, suma nu este foarte mare, ținând cont de faptul că necesarul de cheltuieli pentru înșămânțarea porumbului se cifrează la circa 2,5 mii de lei la ha.

În același timp, președinții organizațiilor de fermieri și agricultori din țară spun că lipsa subvențiilor va duce la scăderea producției agricole. „O bună parte din agricultori, mizând pe ajutorul pe care urmau să-l primească, au început a folosi semințe necalitative, de a doua generație, la porumb, iar asta va scădea roada la hectar cu minim 15-20 la sută”, a spus președintele AGROinform, Alexei Ivanov.

Iar Valeriu Cosarciuc, președintele Federației Naționale a Fermierilor, spunea

în cadrul conferinței că dezmățul politic care se desfășoară aici, în Republica Moldova, este mult mai periculos decât seceta de anul trecut.

Alexandru Slusari a îndemnat clasa politică de la Chișinău să formeze cât mai curând noul Cabinet de Miniștri, astfel încât să poată fi semnat acordul de finanțare cu BM.

Ministrul Agriculturii, Vasile Bumacov, spune că **încearcă să soluționeze problema.**

„Așteptăm și noi o soluție. E păcat că s-a blocat acest proces. Demisia Guvernului a venit așa cum a venit, iar acum avem de suportat consecințe. Noi sperăm să deblocăm această problemă”, a declarat Bumacov.

Expertul în drept constituțional, Nicolae Osmochescu, spune că singura soluție este investirea unui nou Guvern.

„Ratificarea se face prin lege organică. Guvernul este în demisie, el nu poate aproba niciun document.

Deci, el nu poate prezenta Parlamentului acest acord nici spre ratificare. Să așteptăm un Guvern funcțional, altă soluție nu există”, a menționat expertul în drept constituțional, Nicolae Osmochescu.

Reprezentanții Băncii Mondiale susțin că sunt gata să semneze acordul.

„Purtăm discuții cu Guvernul, în vederea semnării acestui credit. Noi suntem gata să-l semnăm ca să fie transmis Parlamentului pentru ratificare”, a spus șeful oficiului Băncii Mondiale în Moldova, Abdoulaye Seck.

Deși nu au primit banii promiși, agricultorii și-au semănat suprafețele luând împrumuturi de la bancă.

În 2012, agricultorii din raioane au primit câte 120 de lei per hectar pentru semănatul grâului. Din primăvara anului 2013, ei urmau să primească și câte 200 de lei pentru un hectar înșămânțat cu porumb. Statul urma să aloce acești bani din ajutorul Băncii Mondiale. Acum, potrivit legislației, Guvernul în exercițiu nu are dreptul să semneze acorduri de finanțare.

Asociația de dezvoltare internațională, care este parte a grupului BM, este dispusă să acorde Moldovei un credit de 10 mil. dolari pe un termen de 25 ani, cu o perioadă de grație de cinci ani și o rată anuală a dobânzii de 1,25%, inclusiv plăți de deservire de 0,75%.

AGRO
MEDIA
inform
PUBLICAȚIE PERIODICĂ
A FEDERAȚIEI NAȚIONALE
A AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA

Redactor-șef: Liliana BEREGOI
Machetare: Victor PUȘCĂȘ

Adresa redacției:
MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V.
Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia
«PRAG-3» Comanda nr. 1033

Tiraj: 3500

Raisa Ghimp - antreprenoarea care a fondat prima plantație de mure din țară

În satul Țipala, raionul Ialoveni, există o plantație de mure cu o suprafață de 3,7 ha, care aparține Raisei Ghimp. Ea este una dintre puținele persoane din Moldova care au riscat să se ocupe de creșterea acestei culturi destul de rare pentru țara noastră și despre care nu atât de multă lume cunoaște. Raisa are puțin peste 40 de ani. Are doi feciori – Alexei de 27 de ani și Artur de 12 ani, care își susțin mama în toate.

De profesie, Raisa Ghimp este agronom. În anii 90 ai secolului trecut, la fel ca și mulți alții, din cauza lipsei surselor financiare, a început să se ocupe de afaceri după principiul „cumperi și vinzi”. În acest mod a exportat fructe în Rusia pe parcursul a peste 15 ani. A decis să-și schimbe domeniul de activitate pe neașteptate. Într-o zi, a văzut într-un supermarket mure înghețate și din curiozitate a decis să afle mai multe despre această cultură pe internet. A aflat, astfel, că murele pot fi consumate nu doar în stare proaspătă sau înghețată, dar și să faci din ele vin, gem sau compot. De asemenea, s-a dovedit că în Moldova există doar câteva persoane care practică cultivarea acestei culturi importante.

Raisa GHIMP spune: „Am trăit toată viața din greu. Prima afacere legată de exportul fructelor am început-o de la zero și iată că și cu murele este la fel. Pentru a demara această nouă afacere, am fost nevoită să vând bunurile pe care le aveam pentru a cumpăra pământ în raionul natal Ialoveni și peste 1000 de butași. În anul 2007 am început să înmulțesc plantația, iar peste patru ani aceasta s-a extins și s-a „maturizat”. La moment, pe plantație există plante care au doi-patru ani, dar sunt și plante tinere de un an, care mai au nevoie de timp pentru a se consolida.

Chiar dacă de la demararea afacerii au trecut deja circa 5 ani, businessul Raisei este doar la început de cale.

„Oamenii știu ce înseamnă zmeură și căpșună, însă ce înseamnă mure înțeleg mai greu. Din aceste considerente în toți acești ani eu mă ocup nu doar de cultivarea murelor, dar și de promovarea acestor fructe. Totodată, nu-mi este rușine să plec la piață pentru a le vinde”, spune Raisa.

Primele succese

În anul 2011 de pe plantația sa de mure femeia întreprinzătoare a strâns 10 tone de recoltă. Însă Raisa este sigură că peste câțiva ani, când plantația se va fortifica, va strânge o recoltă de 7-10 tone de pe un hectar. De regulă, murele se culeg începând de la mijlocul lunii iulie și până la mijlocul lunii septembrie. Murele, la fel ca și zmeura și căpșunele, se coc

treptat. Din aceste considerente, ele trebuie strânse, practic, la fiecare două zile. Prețul unui kilogram de mure variază de la 10 la 50 de lei în funcție de anotimp. Antreprenoarea recunoaște că afacerea legată de cultivarea murelor este una profitabilă în Moldova, însă susține că pentru aceasta este nevoie de ceva timp, iar, deocamdată, afacerea nu aduce profitul scontat. Din totalul investițiilor făcute, până în prezent nici măcar jumătate nu au fost recuperate. Raisa presupune că ar mai fi nevoie de trei ani pentru ca afacerea să înceapă a aduce profit. Raisa GHIMP: Nu consider că jertfesc cu ceva anume sau acord mai puțină atenție familiei. Eu fac o afacere și primesc de la aceasta plăcere. Iubesc pământul și cred că de el trebuie să ai grijă la fel cum ai grijă de un copil. Fac ceea ce-mi place. Pentru a culege murele trebuie să te trezești la 5 dimineața, iar apoi să le repartizezi pe la piețe. De asemenea, trebuie să te gândești ce să faci cu marfa care nu a fost realizată. Da, într-adevăr, este o muncă grea și nu toți bărbații ar putea face față acestui lucru. Probabil, femeile reușesc în astfel de afaceri pentru că sunt mai rezistente și mai perseverente.

Murul începe a da roada chiar din primul an, însă apogeul este atins abia în al treilea an, atunci când de pe o tufă pot fi culese în jur de 7 kg de fructe. Murul este o plantă cu o durată de exploatare de 10 -14 ani. Recoltarea murelor se face pe la mijlocul verii. De pe un ha se poate strânge până la 50 de tone de mure. Cultivarea murului este o activitate relativ nouă în lume, iar în Moldova a demarat în ultimii 3-4 ani. În Europa, cel mai mare interes în extinderea suprafețelor cultivate cu mur se atestă în state precum România, Grecia, Italia, Portugalia și Spania.

Remitențele dezvoltă comunitățile din Moldova

Șapte conducători de întreprinderi din raioanele Orhei, Rezina, Șoldănești și Telenești au primit granturi europene de 10.000 - 15.000 de euro în cadrul proiectului „Remitențele dezvoltă comunitățile din Moldova”.

Proiectul este implementat de reprezentanța asociației obștești Hilfswerk Austria în Republica Moldova. Afacerile finanțate țin de creșterea iepurilor, morărit, servicii de testa-

re a cablurilor electrice, de reparație a anvelopelor, precum și apicultură, creșterea pomușoarelor, prelucrarea fierului forjat. Granturile obținute vor permite antreprenorilor să procure echipamente, utilaje mici și alte bunuri pentru a-și dezvolta afacerile, transmite Info-Prim Neo.

Unul dintre beneficiari, Ștefan Sandic, din satul Șipca, raionul Șoldănești, vrea să procure un laborator mobil de extrage-

re a mierii de albi. El a decis să continue o ocupație pe care a moștenit-o de la bunicul său. Colaborează cu mai multe gospodării țărănești care produc miere și intenționează exporte produsul pe piața europeană.

Petru Găină, cel mai tânăr beneficiar de grant, are 19 ani. Fiind elev în clasele superioare, lucra în vacanță la Moscova în calitate de muncitor auxiliar și a adunat o sumă de bani pe care a investit-o în producerea pomușoarelor de coacăză și agriș. A identificat parteneri din România, de la care a procurat butași. Din grantul primit va procura o plasă antigrindină, care poate proteja plantațiile și de ploile torențiale.

Hilfswerk Austria în Moldova a lansat și Ghidul antreprenoriatului pe înțelesul tuturor, care le fa fi de folos în special tinerilor din mediul rural care vor să inițieze afaceri. Ghidul poate fi consultat

on-line – www.migranti.md. Elena Catusev, una din cele două autoare ale ghidului, a spus că acesta explică într-un limbaj accesibil procedurile de înregistrare a afacerilor, fiind structurat pe răspunsuri la cele mai frecvente întrebări pe care și le pune o persoană

care vrea să deschidă o întreprindere.

Proiectul „Remitențele dezvoltă comunitățile din Moldova» se implementează de către Reprezentanța AO Hilfswerk Austria în perioada 2011-2013. Costul proiectului este de 627.000 de euro.

Rusia și Moldova vor semna un acord privind migrația forței de muncă

Guvernul rus a coordonat textul acordului moldo-rus cu privire la migrația forței de muncă, care vizează aspectele de cooperare în domeniu și protecția drepturilor lucrătorilor migranți, precum și a deciziei semnarea acestuia de către

Farit Muhametșin a menționat că negocierile cu privire la textul unui alt acord interguvernamental moldo-rus – privind readmisia – continuă. Diplomatul rus a anunțat despre sosirea în acest scop, curând, la Chișinău, a unei

drepturilor lor, de sprijinire a veteranilor, precum și alte inițiative sociale. Părțile s-au axat pe importanța crescândă a diasporei în dezvoltarea dialogului interstatal. A avut loc un schimb aprofundat de opinii cu privire la rolul și im-

părți. Potrivit informațiilor oferite portalului NOI.md de surse din cadrul Ambasadei Rusiei în Republica Moldova, despre aceasta a comunicat ambasadorul Federației Ruse în Republica Moldova, Farit Muhametșin, în timpul unei întâlniri cu președintele Congresului Diasporei Moldovenești în Rusia, Alexander Kalinin, acordând o atenție deosebită la importanța dezvoltării unui cadru legal pentru reglementarea relațiilor în domeniul migrației forței de muncă.

delegații ruse a Serviciului Federal de Migrație și a Ministerului Afacerilor Externe al Federației Ruse. Șeful misiunii diplomatice ruse așteaptă cu nerăbdare semnarea acestor două acorduri importante pentru cooperare.

În cadrul întreprinderii, părțile au examinat în detaliu principalele probleme ale lucrătorilor migranți, atât în Rusia, cât și în Moldova, inclusiv realizarea proiectelor de informare a migranților de muncă moldoveni în ce privește

pactul proceselor care au loc în societățile celor două țări, asupra situației diasporei, atât în Rusia, cât și în Moldova.

În cadrul reuniunii s-a menționat că confortul de a trăi în Republica Moldova, pentru cetățenii și compatrioții ruși, afectează în mod direct starea a peste o jumătate de milion de migranți moldoveni în Rusia. În acest sens, ambele părți au subliniat importanța diasporelor ca factor de stabilitate economică și politică în cele două țări.

În Moldova vor fi instalate stații de monitorizare a apei de suprafață care vor furniza date despre inundații

Fondul Provocările Mileniului Moldova (FPM Moldova) și Serviciul de Stat Hidrometeo au demarat instalarea a 8 stații de monitorizare în timp real a nivelului apelor de suprafață, care vor ajuta autoritățile să acționeze operativ în prevenirea și combaterea inundațiilor, seceții și deșertificării în Moldova.

Echipamentul în valoare de circa 100 mii dolari SUA a fost achiziționat de FPM Moldova, din fondurile Programului Compact, cu scopul de a contribui la îmbunătățirea managementului resurselor acvatice. Echipamentul include senzori de nivel (presiune și radar), echipament pentru măsurarea temperaturii, dispozitive de înregistrare și transmitere de date în timp real, mire hidrometrice, precum și echipament pentru efectuarea studiilor hidrologice. Informația dată va putea fi vizualizată în regim on-line de către angajații Hidrometeo.

Ulterior, FPM Moldova va achiziționa echipament și tehnică de calcul, programe de modelare hidrologică și Sisteme Informaționale Geografice pentru dotarea Serviciului Hidrometeorologic de Stat și alte instituții implicate în gestionarea resurselor de apă.

Echipamentele de monitorizare a apei va fi instalat pe râul Nistru în localitățile: Naslavcea, Unguri, Soroca, Rezina și Vadul

lui Vodă, pe râul Ichel în comuna Goian, râul Bîc în satul Mereții Noi și pe râul Botna în orașul Căușeni. Toate posturile hidrometrice urmează să fie instalate pe poduri cu excepția celui de la Naslavcea și Soroca, unde există posturi hidrometrice clasice. Podurile selectate pentru instalarea posturilor sunt rezistente la inundații și sunt sigure din punct de vedere a securității echipamentului.

Atenție, vine recensământul!

În 2014 va trebui să deschideți ușile și să primiți personalul de recensământ în casele voastre. Biroul Național de Statistică își pregătește toate resursele necesare pentru a afla cu exactitate câți oameni locuiesc în Republica Moldova.

Pentru prima dată, la recensământul din 2014, în Moldova vor fi înregistrate informații ce țin de clădiri și locuințe, indiferent de tipul și situația ocupării lor.

Acesta presupune colectarea informațiilor cât mai veridice despre numărul cetățenilor și caracteristicile socio-demografice.

Recensământul se va desfășura conform principiilor metodologice recomandate la Conferința Statisticienilor Europeni. Biroul Național de Statistică beneficiază și de asistența europenilor.

Avem tot mai puține albine

Seceta din vara trecută transformă cele mai dulci afaceri în unele cu gust amar. Și asta pentru că avem tot mai puține familii de albine, spun într-un glas apicultorii, care estimează că în unele regiuni din țară, din stupi se va recolta de câteva ori mai puțină miere sau chiar deloc.

În această situație s-a pomenit și Alexandru Alexei din Pânășești, Strășeni, care face tot ce-i stă în puteri, dar cu natura nu te pui. "Albinele mor din cauza că vara trecută au fost secetoasă. Și ele nu au avut desul nectar, polen ca să se alimenteze, ca să se întărească pe timp de iarnă. Ele sunt slăbite și nu rezistă".

Apicultorul Andrei Zagareanu spune că albinele suferă și primăvara, când sunt folosite substanțe de stropire în agricultură și silvicultură. "Albinele dispar din stup, lasă cuibul gol sau cu albine tinere care nu pot întreține de cuibul familiilor. Albina zburătoare moare în câmp", spune specialistul.

Pentru a stopa pierderea în

masă a albinelor, apicultorii apelează la diverse metode de recuperare și menținere.

Albinele își mai pot pierde echilibrul și capacitatea de a fi productive în urma radiației, a stresului îngrijitorilor și a excesului de pesticide. În această perioadă specialiștii recomandă intensificarea culesului

principal al nectarului florii de salcâm care face miere fină.

În anul trecut 40 de mii de roiuri au murit. Astăzi, în jur de 100 de mii de familii de albine sunt și se impune înmulțirea acestora.

Lupta cu seceta nu înseamnă doar irigații!

Află la ce trucuri poți apela pentru a păstra apa în sol

Pentru cei mai mulți dintre fermieri lupta cu seceta se rezumă la irigații. Fără ele, seceta îi ruinează. Dar n-ar trebui să se întâmple așa.

Problema cea mai importantă în lupta cu seceta este păstrarea umidității solului. Chiar și în veri secetoase plouă – uneori cantitatea de apă pe metru pătrat fiind chiar foarte mare – din nefericire din pricina căldurii și a zilelor înșirate de soare puternic apa se evaporă și pământul se usucă, aceeași soartă având-o și irigațiile.

În lupta cu seceta înainte de a te gândi cum să aduci apa în sol, trebuie să te gândești cum să o faci să stea cât mai mult acolo pentru a rămâne la dispoziția plantei pe care o cultivi.

Pentru asta trebuie să găsești soluții pentru a reduce temperatura la nivelul

răsadurilor și pentru a încetini la maximum evaporarea apei din sol.

La nivelul solului se adăugă un strat protector care fie va reflecta lumina soarelui asigurând reducerea temperaturii la nivelul solului, fie va acționa ca un burete care va absorbi apa împiedicând-o să se evaporeze direct în aer.

Soluțiile protejării umidității solului sunt numeroase – în funcție de tipul de cultură, de suprafața, de condițiile meteo-hidro ale terenului, de dimensiunea proiectului.

Printre cele mai întâlnite soluții regăsim pietrișul «alb», resturile vegetale și foliile de plastic.

Straturile protectoare din pietriș alb sunt un împrumut de la natură: în regiunile deșertice unde solul este acoperit de pietriș alb rezultat din fărâmițarea

stâncilor, plantele cresc pentru că solul rămâne umed sub acest strat protector. „Albul” reflectă razele soarelui reducând temperatura iar piatra acționează ca un izolator termic, fiind însă un filtru care permite intrarea apei în pământ.

Resturile vegetale, un rumeguș foarte mare, se îmbibă de fiecare «strop» de umiditate din atmosferă și o pun la dispoziția plantei, în plus permit trecerea apei de ploaie în sol și împiedică evaporarea apei din sol direct în aer.

Foliile de plastic sunt o încercare a omului de a substitui natura, în funcție de textura lor și de diferitele lor date tehnice de design pot reproduce beneficiile celorlalte produse ale naturii reflectând lumina, permițând trecerea apei în sol întârziind cât mai mult evaporarea.

La începutul lunii mai, Moldova era în prag de secetă. Fermierii spun că temperaturile-record înregistrate în aprilie și căldurile de la început de mai au uscat pământul. Astfel, dacă în zilele următoare nu vor cădea precipitații, mai multe culturi de toamnă ar putea fi afectate.

Potrivit agricultorilor, deocamdată semănăturile cu cereale și legume nu au avut de suferit, dar pericolul crește în fiecare zi. Și Ministerul Agriculturii recunoaște că terenurile agricole au nevoie de precipitații. Viceministrul Viorel Guțu a declarat că, în următoarele două săptămâni, instituția va face o evaluare a impactului lipsei ploilor. «Aceste subvenții pentru irigare se vor estima la câteva zeci de milioane de lei. O altă parte a subvențiilor va fi destinată pentru procurarea echipamentelor de irigare», a precizat Guțu.

«În prezent, în special, culturile de toamnă, cum ar fi grâu, orzul, sunt într-o criză mare. Rezervele care au fost în sol s-au epuizat», a spus agronomul Dumitru Lutenco.

Potrivit datelor Agenției «Apele Moldovei», în republică sunt 75 de sisteme de irigare, dintre care doar 50 funcționează și pot iriga o suprafață de aproape 60 de mii de hectare de teren. Totodată, alte 11 sisteme urmează a fi reabilite, în cadrul unui proiect finanțat de Guvernul Statelor Unite ale Americii.

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI NAȚIONALE A AGRICULTORILOR „AGROINFORM”

Dezvoltarea afacerilor

- Elaborarea planurilor de afaceri (acreditați la programele IFAD și proiectul ACED)
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

Dezvoltarea cooperativelor de marketing

- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

Servicii de marketing

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și cercetărilor de piață

**Pentru informații suplimentare apelați
oficiul național de coordonare
și organizațiile regionale
ale Federației AGROinform**

Tel.: 373 22 23 56 98

Fax: 373 22 23 78 30

www.agroinform.md

www.agravista.md

Combaterea dăunătorilor prin metode biologice la culturile agricole

Combaterea prin metode biologice presupune utilizarea unor vietăți (insecte, ciuperci, bacterii etc.) împotriva dăunătorilor culturilor agricole și poate fi o alternativă la tratamentele chimice.

Principalii dăunători combătuți prin mijloacele biologice în legumicultură sunt: musculița albă de seră, păianjenul roșu și purecii.

Musculița albă de seră

Specia *Trialeurodes vaporariorum* este foarte dăunătoare nu numai în seră, ci și în câmp și în solar, mai ales pentru tomate, din cauza secrețiilor dulci pe care le depune pe frunze, constituind un mediu foarte propice pentru dezvoltarea fumaginei. Prezența acesteia perturbă creșterea plantei și depreciază producția.

De mult timp, entomologii și cultivatorii au pus la punct o metodă de combatere, utilizând parazitul *Encarsia formosa*, o mică viespe (0,6 mm lungime), care are toraxul negru și abdomenul galben.

Adulții acestei specii zboară activ vara și primăvara, în general pe timp frumos, iar parazitul își depune ouăle în larvele (în formă de solzi) musculiței albe.

Ouăle eclozează în interiorul „solzilor” după patru zile, larvele hrănindu-se timp de opt zile înainte de a se transforma în pupe. În acest moment, culoarea solzilor se schimbă de la alb la negru-brun, confirmând parazitarea.

Adultul speciei parazite apare zece zile mai târziu. Durata dezvoltării depinde de temperatură și este mai mare când temperaturile sunt scăzute.

Parazitul nu consumă nici material vegetal (mai puțin secrețiile dulci depuse pe frunze), nici alte insecte și se introduce în momentul apariției primelor musculițe, iar echilibrul parazit/dăunător trebuie să fie optim.

Prezența musculiței albe și a secreției dulci pe plantele de tomate este sursă de hrană pentru parazit.

Temperatura ambiantă trebuie să fie de peste 13°C, întrucât, în funcție de temperatură, parazitul își poate „urmări” prada și în exterior, în culturile de câmp.

Tehnici de combatere biologică:

- Metoda „pest-in-first”: câteva muște albe sunt introduse în cultură cu 14 zile înainte de lansarea parazitului (la un grad de atac de 20 de larve pe plantă). Controlul prădătorului se realizează în 12 săptămâni.

- Din 15 în 15 zile, începând cu momentul plantării, se introduc în cultură câte 8 larve parazitare pe plantă.

Păianjenul roșu (*Tetranychus urticae*)

Lupta chimică este, în general, puțin eficientă împotriva acestui dăunător foarte polifag, care poate produce pagube la majoritatea speciilor cultivate și, în special, castraveților.

Prădătorul cel mai des utilizat este tot un acarian de culoare roșie-orange, foarte mobil, numit *Phytoseiulus persimilis*.

Fiecare femelă de *Phytoseiulus* depune 50-60 de ouă timp de 3-4 zile, care eclozează în 2-3 zile, urmând o perioadă cu 3 stadii larvare. Ciclu complet durează 7 zile, adică jumătate din timpul necesar păianjenului roșu pentru aceeași evoluție.

Ca urmare a mobilității mari și a necesităților de hrană, parazitul este foarte eficient în căutarea prăzii, fiecare femelă devorând zilnic până la 5 adulți și 30 de ouă (sau păianjeni tineri).

Ca și la *Encarsia*, supravie-

țuirea prădătorului este legată de prezența prăzii sale.

Spre deosebire de *Tetranychus urticae*, *Phytoseiulus* nu hibernează și de aceea trebuie adus în fiecare primăvară.

Una din metodele folosite constă în a introduce pe fiecare plantă 20 de tetranicus la 10 zile după plantare și după 14 zile se dispun câte 2 *phytoseiulus* la câte două plante. Este vorba de aceeași metodă „pest-in-first”, în care dăunătorul este introdus înaintea prădătorului pentru a asigura hrana acestuia din urmă.

Controlul intervine după 4-6 săptămâni, dar *Tetranychus urticae* trebuie reintrodus după 3-4 săptămâni.

Pe tomate, unde densitatea plantelor este mai mare (de patru ori față de castraveți), trebuie aplicată altă tehnică care ar putea consta în lansarea a 20 de prădători pe plantă în „pete de infestare”.

Combaterea puricilor

Culturile legumicole din câmp și din spații protejate sunt atacate de mai multe specii de pureci, cum ar fi Puricele verde al piersicului (*Myzus persicae*) și Puricele negru (*Aphis fabae*).

Purecii manifestă o rezistență deosebită la pesticide. Câțiva paraziți naturali limitează atacul în câmp și pot însoți dăunătorii și în spațiile protejate. În special, în aceste ultime condiții, impactul este variabil, în funcție de specia cultivată, de densitatea dăunătorului - purecilor etc.

Dezvoltarea metodelor biologice

În țările Europei Vestice, poluarea mediului și toxicitatea produselor chimice asupra sănătății omului au făcut să se dezvolte lupta biologică atât în câmp, cât și în spații protejate.

Progresele obținute în combaterea biologică a principalilor dăunători au făcut din lupta biologică o armă sigură, eficientă și nepoluantă la îndemâna tuturor producătorilor agricoli.

Printre factorii care impun dezvoltarea metodelor de combatere biologică menționăm:

- apariția fenomenelor de rezistență a principalilor dăunători la pesticide;
- dificultatea de a utiliza produse foarte toxice, ca urmare a producției care se consumă cel mai adesea în stare proaspătă;
- impactul asupra mediului prin poluarea aerului, apei, solului și, în final, a producției destinate alimentației umane;
- reglementările din ce în ce mai stricte privind utilizarea pesticidelor.

Ești în căutarea noilor piețe de desfacere?
Nu ai acces la piețele regionale?

Intră pe site-ul **www.agrimarket-blacksea.com** și primește posibilitatea gratuită de a:

- Plasa oferte comerciale
- Vizualiza prețurile săptămânale pentru 15 poziții de legume și 10 de fructe de pe 10 piețe din România, Ucraina și Republica Moldova
- Utiliza baza de date a companiilor
- Accesa studii de marketing pe produse de valoare înaltă.

COMERCIALIZEAZĂ PRODUCȚIA AGRICOLĂ CU SUPTUL
www.agrimarket-blacksea.com!

www.agrimarket-blacksea.com a fost lansat în cadrul proiectului „Facilitarea comerțului cu produse agroalimentare în Bazinul Mării Negre”, implementat de Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform în parteneriat cu Fundația pentru Promovarea Întreprinderilor Private, Mici și Mijlocii din Galați, România și Fondul Regional de Susținere a Antreprenorilor din Odessa, Ucraina în cadrul „Programului Operațional Comun Bazinul Mării Negre”, finanțat de Uniunea Europeană.

Pensiune agroturistică: afacere

Doriți să inițiați o afacere pe cont propriu, chiar dacă dispuneți doar de un capital limitat? Soluția vă este la îndemână. Înființarea și administrarea unei pensiuni turistice, în mediul rural sau urban, reprezintă exact acest gen de afacere.

Casa bunicilor sau a părinților de la țară, o casă cumpărată, casa de vacanță sau propria locuință transformate în pensiuni pot reprezenta o sursă importantă de câștig cu o investiție relativ mică. Tot mai mulți turiști străini vor prefera locurile de găzduire și mâncărurile oferite de pensiunile turistice sau de pensiunile agroturistice, pentru că acestea vin să împlinescă dorința de a petrece câteva zile liniștite în mijlocul naturii și pe bani puțini. Important este să-i faceți pe turiști să știe de existența pensiunilor dumneavoastră, să vă cunoască oferta și să vă prefere înaintea celorlalți concurenți.

Dacă vă propuneți **înființarea unei pensiuni agroturistice**, puteți începe cu un capital de pornire modic. Aceasta depinde însă și de baza materială de care dispuneți, respectiv de starea imobilului pe care doriți să-l transformați în pensiune turistică, de infrastructură etc. Dacă acesta necesită investiții financiare complexe, nu uitați că trebuie să aveți un dosar bine fundamentat.

Astfel, crearea unei pensiuni reprezintă afacerea ideală pentru dumneavoastră, deoarece, în primul rând, situația din domeniul turismului moldovenesc arată că cererea este mult mai mare decât oferta și, pe viitor, această situație se va menține. Puteți începe prin-

tr-o simplă amenajare a casei bătrânești de la țară, cu numai câteva sute de euro, bani pe care îi recuperați garantat chiar în primele luni de funcționare. Turiștii străini și moldoveni se orientează din ce în ce mai mult spre astfel de servicii: atât statisticile oficiale confirmă acest lucru, cât și dezvoltarea - deseori spectaculoasă - a multor pensiuni. Această afacere o puteți dezvolta pe măsură ce crește capacitatea de utilizare a spațiului de cazare pe care îl oferiți.

Avantajul deschiderii unei pensiuni constă în faptul că îi oferiți clientului tarife mai mici decât la hotel și restaurant, în aceleași condiții de confort și de calitate. De asemenea, clienții pot beneficia de liniștea și calmul specific zonei în care este amplasată pensiunea, departe de zgomotul specific orașului. Turiștii vor veni la pensiunea dumneavoastră pentru a avea parte de meniuri sănătoase și naturale din bucătăria tradițională a zonei și rețete țărănești, fiind mânăți de dorința de a cunoaște natura așa cum este ea, și nu de la televizor sau din ziare și reviste. Astfel, turiștii străini, dar și cei veniți din orașe vor avea ocazia să vadă la dumneavoastră în gospodărie ori la vecini cum se potcovește un cal, cum se hrănesc animalele, cum se mulge vaca, cum se ridică o căpiță de fân, cum se face brânza.

Mai mult, succesul pensiunii dumneavoastră este ca și asigurat dacă în apropierea pensiunii există locuri interesante de

trasă de cai, degustări de vinuri sau organizarea unor competiții sportive deosebite, cum ar fi minigolf.

Pentru bunul mers al afacerii, trebuie să vă stabiliți o strategie de promovare a serviciilor.

Clienții pensiunii dumneavoastră vor fi atât persoane fizice, din țară sau din străinătate, din toate categoriile de vârstă și din cele mai diferite categorii sociale, cât și persoane juridice. Firmele constituie o categorie aparte de clienți. Acestea pot organiza întâlniri de afaceri, team-building-uri sau își pot caza invitații în pensiunea dumneavoastră. În plus, angajații unor firme pot primi dreptul de a frecventa pensiunea, ca o recompensă pentru activitatea lor.

«Turismul de business» asigură profitul unităților de cazare chiar și în extrasezon, deoarece apariția unei nișe în sectorul turistic de acest tip prinde din ce în ce mai mult teren. Indiferent de spațiul de care dispun, fie că este vorba despre o pensiune sau despre un hotel, proprietarii unităților de cazare oferă tot mai multe servicii pentru companii.

Pentru începutul activității de pensiune turistică, familia dumneavoastră se poate implica cu succes în desfășurarea activității. O primire călduroasă, amabilă și sinceră, o deservire ireproșabilă pot acoperi o parte din deficiențele ce ar putea

rezulta ca urmare a lipsei de experiență în acest domeniu. Dumneavoastră, ca administrator, vă veți îngriji de aprovizionarea cu alimente și băuturi pentru servirea clienților, precum și promovarea produselor și serviciilor sau menținerea relațiilor cu terții. În cazul în care familia nu se va implica în afacere, puteți apela la fel de bine la diverși colaboratori din localitate pentru personalul de întreținere și pentru bucătărie.

Pentru bunul mers al afacerii, trebuie să vă stabiliți o strategie de promovare a serviciilor pe care le oferiți, folosind diferite metode, prin care să vă faceți cunoscut(ă) potențialilor clienți. În același timp, este important și modul în care vă vindeți produsele și serviciile, precum și facilitățile pe care sunteți dispuși să le oferiți turiștilor fideli.

Principalele servicii pe care le veți pune la dispoziția clienților dumneavoastră sunt următoarele: găzduirea turiștilor pentru o anumită perioadă de timp; pensiune completă (cazare + 3 mese/zi) sau demipensiune (cazare + 2 mese/zi) și servicii suplimentare (pescuit, excursii, participarea la diverse evenimente sau sărbători locale).

Toate serviciile pe care le oferiți turiștilor trebuie să fie de cea mai bună calitate!

Cu cât aceștia vor fi mai mulțumiți, cu atât mai des vor reveni la pensiunea dumneavoastră și cu atât mai mult vor fi tentați să le povestească și prietenilor cât de bine s-au simțit. În acest sens, există mai multe metode pentru atragerea clienților. Puteți să folosiți un truc simplu și deloc costisitor: oferiți în prețul camerei ceva gratuit, fie chiar

de succes cu investiții minime

și o cafea. Noi am testat și am văzut că la aceleași condiții de cazare și preț, turistul a ales varianta unde i s-a oferit gratuit... o simplă ceașcă de cafea.

Nu ezitați să le propuneți turiștilor diverse modalități de agrement, folosind chiar bunurile din gospodărie. Nu vă gândiți, de exemplu, că aceștia nu s-ar urca în barca pe care o folosiți pentru a merge la pescuit. Dimpotrivă, veți avea surpriza să constatați că în proporție de 90 la sută vor fi cât se poate de încântați de propunerea dumneavoastră.

Chiar dacă nu aveți posibilitatea chiar de la început, cu timpul puteți încerca să le oferiți clienților și servicii de agre-

sunt prețurile și oferta concurenței. Există și anumite strategii de comercializare a produselor și serviciilor. Astfel, unii dintre clienții dumneavoastră, în special studenții, pot accepta, în schimbul unui comision sau pentru diferite facilități la cazare, să vă găsească clienți din zona în care locuiesc sau printre colegi și prieteni. Puteți oferi discount-uri pentru copiii clienților, pentru clienții care revin periodic ori pentru grupuri organizate.

Afacerea poate fi promovată prin foștii clienți care au plecat mulțumiți de serviciile pe care le oferiți.

Oferta va putea fi distribuită și prin agențiile de turism

cută oferta și de a vă atrage clienți, este aceea de a merge la gara din zonă și de a le prezenta turiștilor afișe și poze cu pensiunea dumneavoastră, conducându-i pe cei interesați cu o mașină până la pensiune.

Totodată, o reclamă permanentă în cataloagele de firme de turism sau în cele de servicii, în ziarele sau în revistele de specialitate vă poate aduce multe comenzi. Afacerea poate fi promovată prin categoriile de clienți pe care i-ați avut și care au plecat mulțumiți de serviciile pe care le oferiți. Aceștia le vor povesti prietenilor, rudelor și colegilor despre sejurul minunat pe care l-au avut în pensiunea dumneavoastră și îi

cifice. Astfel, prin aceste metode veți putea forma o clientelă fidelă. Foarte mult contează să arătați cât sunteți de ospitalieri și amabili atunci când întâmpinați sau petreceți turiștii care vin la pensiunea dumneavoastră. Astfel, la sosirea clienților, puteți să le oferiți fructe locale, sucuri naturale obținute în condiții casnice sau materiale

preparat de dumneavoastră. Este important ca datele firmei să nu lipsească de pe nici un material sau produs oferit. De aceea, este avantajos să aveți o marcă înregistrată, care să asigure o garanție a calității ofertei dumneavoastră.

Nu are nici o importanță ce vârstă aveți, ce instruire, câți bani și cu ce experiență de

ment „la modă», de tipul tenis de masă sau biliard. Serviciile suplimentare pe care le oferiți pot fi cu plată sau fără plată și reprezintă una dintre cele mai bune metode de atragere a turiștilor. În același timp, țineți cont de faptul că nu toți turiștii care vin la pensiune se mulțumesc doar cu drumeții sau cu plăcerea de a sta pe pajiște la soare. Mulți dintre ei doresc să găsească și alte variante de petrecere a timpului în aer liber. Ceva nou, în afară de designul și de calitatea construcției, mai poate fi adăugat prin servicii sau prin inventarea a ceva specific, cum ar fi crama, pensiuni pentru pescuit, vânatoare sau schi și chiar organizarea unor evenimente pentru turiști ca, de exemplu, scene și obiceiuri specifice de sărbători.

În ceea ce privește celelalte pensiuni turistice rurale aflate în apropiere, este bine ca să le vizitați cel puțin o dată. Veți putea să oferiți mai mult, la o calitate mai bună și la prețuri avantajoase, dacă veți ști care

alese de dumneavoastră. De asemenea, ea va putea figura în cataloagele pentru clienții străini, iar pentru aceasta veți contacta birourile de informații turistice din străinătate, ambasaderele Moldovei din străinătate, asociațiile străine de turism. În cadrul agențiilor de turism alese de dumneavoastră, puteți expune postere reprezentând pensiunea dumneavoastră sau peisaje din zonă. Țineți cont de faptul că agențiile de turism vă pot asigura publicitatea pentru toată gama de clienți! Un mijloc excelent de a vă face reclamă este și crearea paginilor web.

Cum tot mai multe persoane utilizează internetul pentru a se informa cu privire la diferite domenii, un site pe internet reprezintă un mijloc foarte bun pentru clienți de a afla de pensiunea dumneavoastră, fiind, în același timp, la îndemâna studenților, a clasei de mijloc, a firmelor sau a diverselor asociații și fundații.

O altă metodă, cât se poate de directă de a vă face cunos-

vor determina pe aceștia să vă viziteze.

De asemenea, fiecărui client îi puteți oferi o fișă de prezentare a pensiunii cu datele specifice și cu tarifele corespunzătoare. Fișa va conține o fotografie color a spațiului închiriat, cât și o hartă a zonei, cu atracțiile spe-

de prezentare a pensiunii. La plecare, le puteți oferi clienților daruri din grădina proprie de legume, în ambalaje inscripționate cu numele pensiunii, eventual într-un coș împletit care va putea fi folosit la piață pentru cumpărături, un borcan de dulceață cu fructe din zonă

muncă vă puteți lăuda în prezent. Dacă într-adevăr vă caracterizează spiritul antreprenorial și dorința de a reuși, cu o pensiune aveți șanse mari să intrați în lumea întreprinzătorilor de succes.

Moldova și Rusia au semnat un acord cu privire la intensificarea colaborării în domeniul agriculturii

Acordul care prevede intensificarea colaborării în domeniul agricol a fost semnat, vineri, de către ministrul în exercițiu al Agriculturii din Republica Moldova, Vasile Bumacov și ministrul Agriculturii din Federația Rusă, Nicolai Fiodorov.

Potrivit Agenției „INFOTAG”, Bumacov a menționat, în cadrul unei conferințe de presă, că „acum în Rusia este perioada cea mai activă, încep lucrările de însămânțare, timpul se încălzește, iar faptul că delegația rusă a venit în Moldova semnifică că părțile se respectă reciproc”.

Potrivit lui, „aceasta este a doua ședință comună a colegilor celor două ministere după anul 2011 din Moscova”.

„Relațiile dintre Moldova și

Rusia se bazează pe colaborarea reciproc avantajoasă. Este îmbucurător să menționez că, în ultimii cinci ani, producția

moldovenească se importă în volum tot mai mare pe piața Rusiei”, a spus el.

Bumacov a remarcat că are o atitudine responsabilă față de remarcile făcute de Rosselhoz-nadzor în raport cu producția agricolă moldovenească.

Potrivit lui, „cea de-a două chestiune importantă pusă în discuție se referă la sectorul vitivinicol. Anul 2006 a fost o perioadă deloc ușoară pentru vinurile moldovenești, însă, astăzi, consumatorul din Rusia poate aprecia la justa valoare calitatea acestor produse. Plus la aceasta, vor fi examinate și alte chestiuni nu mai puțin importante. Este vorba despre educația agricolă, sistemul de subvenționare”.

„Potențialul colaborării bilaterale este imens. Ministerul Agriculturii Republicii Mol-

dova va face tot posibilul pentru a intensifica în continuare această colaborare”, a spus Bumacov.

Ministrul Agriculturii din Federația Rusă, Nicolai Fiodorov a menționat că „este plăcut să te afli pentru prima dată în Moldova în compania producătorilor de pâine și a crescătorilor de animale”.

El și-a dorit ca toate încercările la care vor fi supuse popoarele celor două țări să-i facă pe oameni mai puternici.

„Chiar dacă uneori, sunt supărări reciproce, asta nu înseamnă că nu ne vrem binele unul altuia. Reprezentanții Ministerului Agriculturii din Rusia au venit să verifice gradul de sincronizare a activităților celor două state și gradul de dezvoltare a sectorului vitivinicol, de panificație, de horticoltură și

pregătirea a cadrelor”, a spus Fiodorov.

El a remarcat „că în 2012, volumul schimburilor comerciale bilaterale cu produse agricole dintre Moldova și Rusia s-a ridicat la 350 mil. dolari. Rusia a primit producție din partea Moldovei în valoare de 2540 mil. dolari. Am vrea ca și Federația Rusă să livreze tot atât”.

„Moldova și Rusia trece printr-o perioadă a renașterii. Nu trebuie să scăpăm această speranță, acest moment. Trebuie să consolidăm înțelegerile prin semnarea de acorduri care să-i mulțumească pe toți”, a spus ministrul.

Răspunzând la întrebările jurnaliștilor legate de așa numita atitudine părtinitoare în raport cu mărfurile moldovenești, Fiodorov a declarat că acestea sunt speculații politice.

„În Rusia, cerințele cu privire cu privire la securitatea alimentară sunt foarte mari și ele sunt valabile pentru toți, atât pentru cei de pe piața internă cât și pentru cei din afară. Acestea sunt speculații politice, pentru că se duce lupta pentru cele mai bune produse, pentru sănătate. Rusia și în continuare va înăspri standardele din punct de vedere științific”, a subliniat Fiodorov.

Fiind rugat să comenteze situația politică din RM, el a spus că „indiferente de faptul că țara trece prin vremuri tulburi, agricultura trebuie să aibă rol stabilizator, întrucât consecințele pot fi jalnice”.

Sectorul zootehnic trage în jos producția agricolă globală

În primele trei luni ale anului curent, producția globală agricolă s-a redus cu 1% față de perioada similară a anului trecut, potrivit Biroului Național de Statistică. Situația se datorează în special micșorării producției în sectorul zootehnic care deține și cea mai mare pondere din producția globală agricolă.

Dacă, în primele trei luni ale anului în curs, producția vitelor și păsărilor a sporit cu 21,5% în întreprinderile agricole, atunci în gospodăriile populației volumul producției a scăzut cu peste 10% și asta deoarece a scăzut drastic șeptelul de animale. Datele statistice spun că șeptelul de porcine s-a redus cu 17%, iar efectivul de bovine și păsări a scăzut cu 4% și, respectiv, 8 la sută.

Același decalaj între producția agricolă din întreprinderile agricole și gospodăriile individuale se remarcă și în cazul producției de ouă care a crescut cu 14,6% în întreprinderi, dar s-a micșorat cu 8% în gospodării.

Per general, producția de lapte s-a diminuat cu 7,3%, inclusiv în întreprinderile agricole din cauza scăderii productivității vacilor cu 15%, dar și în gospodăriile populației drept urmare a reducerii șeptelului de vaci cu 7%.

Ecologiștii și medicii, îngrijorați de calitatea apei din Moldova

La Chișinău și-a desfășurat lucrările un seminar dedicat calității apei și fenomenului secetei. Seminarul a fost organizat de către Ministerul Sănătății și Ministerul Mediului.

Potrivit Agenției „Infotag”, viceministrul Mediului, Valentina Țapiș, a vorbit despre necesitatea implementării unui șir de cerințe normative internaționale față de calitatea apei în cadrul proiectului «Apa și sănătatea». Acestea se referă atât la calitatea apei în Moldova, cât și la riscurile fenomenului secetei.

Potrivit ei, apa potabilă din Moldova este poluată în proporție de 90 %.

«Noi, în general, putem să rămânem fără apă potabilă, dacă nu ne vom preocupa de starea râurilor Nistru și Prut, care asigură peste 80 % din necesitățile de apă ale populației și complexului

economic din țară. Sunt singurele râuri apa cărora, deocamdată, este bună de băut. Restul resurselor de apă – peste 3 000, nu sunt bune din cauza indicatorilor chimici», a spus ea.

Țapiș a declarat că și problema secetei este actuală pentru Moldova. Cu atât mai mult că acest fenomen a devenit sistematic în republică.

«Pentru a depăși acest fenomen, noi colaborăm cu specialiștii elvețieni. În baza lucrărilor analitice comune de studiere a situației și minimalizării efectelor, va fi semnat un acord de colaborare între cele două țări», a menționat ea.

În luna aprilie, experții moldoveni au ajuns la concluzia că râul Bîc (una dintre arterele acvatice ale Chișinăului) este o sursă de apă moartă unde nu mai sunt condiții de dezvoltare a florei și faunei.

Vasile Bumacov: Să nu ne sperie cerințele UE pentru agricultură

Interviu realizat de radio Europa Liberă

Apropierea de Uniunea Europeană este motorul multor schimbări pozitive. Dar, de multe ori, cerințele și standardele europene îi sperie pe aspiranți. Cum este cazul agricultorilor din Republica Moldova care se întreabă dacă vor face față pieții europene, după încheierea unui acord de liber schimb.

Vasile Bumacov: „Dacă vorbim de integrarea europeană, acesta este un lucru inevitabil și este un lucru extraordinar de benefic pentru producătorii noștri agricoli.”

Europa Liberă: Dar sunt pregătiți producătorii agricoli pentru rigori, standardele europene?

Vasile Bumacov: „Acesta e și obiectul discuțiilor și negocierilor noastre. Așa cum și alte țări, care au devenit membre ale Uniunii Europene, în acest proces, au obținut fonduri pentru a moderniza agricultura, procesarea din agricultură și așa mai departe. Doar Uniunea Europeană vine cu fonduri pentru a susține modernizarea ca să ne racordăm cerințelor Uniunii Europene. Dar uitați-vă ce facem noi: nu ne modernizăm, fiindcă ne temem de Uniunea Europeană. Și rămânem aici o enclavă, o rezervație? Evident că, mai devreme sau mai târziu, sau chiar nefiind membri ai Uniunii Europene, noi oricum suntem în competiție cu producătorii europeni.”

Europa Liberă: Dar știți cum au înțeles unii producători agricoli o eventuală semnare a acestui Acord de Liber Schimb cu Uniunea Europeană? Că produsele agricole din Uniunea Europeană vor năvăli pe piața autohtonă, iar producătorii noștri – pentru că nu au la producția pe care o cresc standarde europene – nu vor putea merge pe piața occidentală.

Vasile Bumacov: „Dar nici astăzi nu este niciun impediment pentru produsele europene ca să vină la noi în piață. Este altceva: trebuia să încheiem aceste negocieri în luna martie la Bruxelles. Am mers acolo, am considerat că nu suntem gata să finalizăm aceste negocieri.”

Europa Liberă: De ce nu sunteți gata?

Vasile Bumacov: „Păi nu eram gata fiindcă propunerile care au venit din partea partenerilor noștri nu erau unele care să poată fi acceptate.”

Europa Liberă: Concret, vă rog.

Vasile Bumacov: „Cotele, de exemplu, care au fost puse la exportul de mere, prune, struguri, roșii erau de 100 de tone, o cantitate care cumva și ne-a jignit sau cumva i-a pus și pe cei din Uniunea Europeană într-o situație nu prea bună, fiindcă, probabil, experții s-au greșit în calcule, atunci când au venit cu această ofertă și a fost exclusă posibilitatea de a accepta această ofertă. Dar nu este nimic ieșit din comun. Acesta este procesul de negocieri. Am făcut calcule, am prezentat europenilor potențialul nostru de export, cât exportăm în Est, cât exportăm în Vest, care este potențialul nostru de producere. Și vreau

să vă spun că europenii au ridicat cota de la 100 de tone la 20 000 de tone de mere sau, dacă vorbim de prune, la 5 000 de tone. Dar avem înțelegerea să mai sporim aceste cote pentru producătorii autohtoni. Pe de altă parte, noi vorbim și de importurile din Uniunea Europeană. Da, Uniunea Europeană insistă să liberalizăm maximum din segmentul de piață al Republicii Moldova. Și iată uneori nu are rost să facem mari discuții și să ne opunem prea mult: sunt produse care, de fapt, nu prea se importă din Uniunea Europeană. Și ele nu sunt competitive la noi. Acolo noi putem ceda. Dar sunt câteva poziții pe care noi categoric nu le putem accepta.”

Europa Liberă: Care anume?

Vasile Bumacov: „Vi le spun. Este vorba de carnea de porc. Industria cărnii de porc în Moldova s-a relansat, se înfiri-pează acest domeniu. Este vorba despre produsele lactate, este vorba de carnea de pasăre. Sunt 3 domenii pe care vi le-am spus, în care noi trebuie să facem tot ce e posibil, ca producătorul autohton să nu fie imediat pus în concurență directă cu cel european, până vom fi capabili să modernizăm aceste industrii ca și ai noștri să aibă acces în piața europeană, de exemplu, pas cu pas, la ouă, la carnea de pasăre.”

Europa Liberă: Și modernizarea cam cât va dura în timp?

Vasile Bumacov: „Acolo unde noi mai cedăm la deschidere, avem termeni prevăzuți și de 10 ani, și de 5 ani, în funcție de importanța domeniului, să putem să le dăm un răgaz producătorilor autohtoni să investească, să beneficieze de subvenții, să modernizeze producerea, procesarea și așa mai departe. Dar să nu credeți că aceste negocieri le face cineva abstract, fără a consulta producătorii noștri autohtoni. La fiecare linie tarifară, la fiecare domeniu sunt invitați președinții asociațiilor producătorilor, de exemplu, de carne de porc, de carne de pasăre și așa mai departe. Și noi discutăm prioritățile: unde putem ceda, unde categoric nu putem ceda, unde putem avea termeni de tranziție. Să nu credeți că cineva ia o decizie arbitrară, până nu se consultă cu producătorii noștri. Care este sensul să te opui categoric importului, de exemplu, la salam de mistreț, dacă el la noi în piață nu e, vă dau așa un exemplu, acolo unde noi putem

să cedăm. Dar noi categoric nu putem ceda la importul la unele produse din carne de porc, care pot veni în Republica Moldova și invade piața cu produse foarte ieftine. Și atunci vom avea salam nu din carne, dar din resturi și adaosuri și așa mai departe. Specialiștii din cadrul Ministerului Agriculturii, dar chiar și cei de la Ministerul Economiei care negociază foarte bine știu subtilitățile acestui proces de negocieri.”

Europa Liberă: Această inerție a producătorilor agricoli s-ar explica și prin faptul că totuși rămân a fi conservatori: au piața estică, s-ar mulțumi cu ceea ce este la răsărit și nu trebuie să-și complice viața?

Vasile Bumacov: „Producătorii agricoli, fermierii în toată lumea sunt totuna. Evident, fiecare din noi nu este prea fericit, atunci când i se cere să permită importul produselor pe care le face și el, cumva mai liberalizat.”

Europa Liberă: Concurența e acerbă și oricum fiecare își pune întrebarea: produc și nu am venit, profit.

Vasile Bumacov: „Dar eu nu o dată am spus producătorilor agricoli din suflet că protecționismul până la un nivel este bun, dar de la un nivel în sus se transformă nu în protejarea producătorului, dar protejarea ineficienței. Ca oameni de stat, noi nu ne putem permite acest lucru. Noi trebuie să-i protejăm, dar vă spun: până la un nivel, de altfel noi rămânem în urmă de toată lumea. Să nu credeți că piața estică este mult mai lejeră decât cea europeană. Federația Rusă are cerințe ca Uniunea Europeană acum. Iată noi am avut colegiul comun al Ministerului Agriculturii al Republicii Moldova cu al Federației Ruse și au venit cu prezentările de rigoare. Și s-a văzut că Federația Rusă instituie cerințe foarte dure, fiindcă piața Rusiei este una din cele mai mari piețe.”

Europa Liberă: Cerințe la ce, la ce import?

Vasile Bumacov: „La importul de fructe, la importul de legume, la importul de carne. Se modifică spectrul țărilor care exportă în Federația Rusă. Dacă erau unele dominante, cu timpul au mai fost pedepsite, pentru că atunci când cineva are o poziție dominantă, începe să uite de cerințe, de calitate, de reguli și evident sunt puși la

loc. Noi ne bucurăm când cineva, de exemplu, cei care au încercat să ducă în Federația Rusă inițial vinuri de calitate, iar pe urmă au trecut la vinuri de calitate mai joasă, a fost o favoare pentru Republica Moldova, fiindcă am venit noi deja cu vinuri de calitate. Și a noastră pondere în piața și estică, și vestică la vinuri crește. Exact așa și cu produsele agroalimentare. Dar fiecare producător agricol trebuie să conștientizeze: mai devreme sau mai târziu, va trebui să concureze cu alți producători din lume. Cu cât mai târziu devine competitiv, cu atât mai mult are de pierdut. Și iată, dacă discutăm despre producătorii agricoli din Polonia, care inițial practic ieșeau la demonstrații, care se opuneau foarte dur și dacă 70-75% erau categoric împotriva deschiderii pieței și a deschiderii pieței Uniunii Europene pentru producătorii polonezi, astăzi 80% apreciază că au un mare succes.”

Europa Liberă: Acum producția agricolă din Moldova penetrează în aceeași măsură și piața estică, și piața vestică?

Vasile Bumacov: „Dacă vorbim de produsele de origine non-animală, noi nu avem atâta producție cât se cere în piața europeană. Noi, dacă am fi avut porumb, grâu și alte produse, liber le exportăm. Ce, astăzi avem probleme la exportul de nuci sau la exportul de prune? Se exportă foarte bine. Vinul se exportă bine în Uniunea Europeană, noi nu reușim să asimilăm cota care ni se propune. Dar să avem în vedere că ulterior nici cota nu vom avea. De aceea piața europeană va fi absolut deschisă pentru vinurile moldovenești. Noi uneori preluăm văicărelile unor oameni care, de exemplu, au cultivat niște struguri de un soi care nu mai este cerut nicăieri sau au făcut ceea ce nu se cere nicăieri, de o calitate joasă și doresc ca cineva ca și în timpul sovietic să vină să le cumpere produsele, cu de-a sila.”

Europa Liberă: Ați promis o piață agricolă în Chișinău, mai are mult de așteptat țaranul, fermierul?

Vasile Bumacov: „Am promis mai multe, nu una. În primul rând, cea din parcare Ministerului Agriculturii sâmbăta și duminica este funcțională. Vă invit acolo, acum înainte de sărbători să procurați produse autohtone direct de la producător. Sunt în proces de finalizare a pieței la nivel de sat cu japonezii în Pelinia. Deci să nu credeți că noi ne-am blocat la o singură piață. Cât privește centrul agroalimentar din Chișinău, am avut primele negocieri deja cu proiectul la mână cu Banca Europeană de Investiții pentru Finanțare. Dacă în acest an reușim să obținem finanțarea, noi avem nevoie de cel puțin 30 de milioane de euro. Este mult, dar se merită, pentru că va fi un obiect solicitat oricând. Evident, avem nevoie ca și autoritățile locale din Chișinău să crească la nivelul de a înțelege necesitatea unei piețe civilizate.”

Europa Liberă: Și această piață ar putea fi deschisă când?

Vasile Bumacov: „Dacă obținem în acest an finanțarea, începem construcția anul viitor. Cred că în 2-3 ani vom avea o piață funcțională.”

Calitatea și mărimea fructelor poate fi controlată prin rărire

Normarea încărcăturii de rod a pomilor fructiferi este o lucrare absolut necesară la piersic, prun, cais, măr și chiar la păr, și are ca scop îmbunătățirea mărimii și a calității fructelor. Lucrarea se poate executa manual sau chimic (prin folosirea unor substanțe de rărire) și se recomandă atunci când legarea fructelor este exagerat de mare în inflorescență.

CANTITATEA DE FRUCTE CARE SE ÎNDEPĂRTEAZĂ

Volumul răririi depinde de dimensiunea potențială a fructului matur dintr-un anumit soi. În general, cu cât mărimea normală a fructului la maturitate este mai mare, cu atât mai largi vor fi spațiile de pe care trebuie să se îndepărteze rodul ramurilor.

Distanța corectă a fructelor rămase pe ramuri depinde de suprafața foliară pentru un fruct, precum și de vigoarea generală a pomului. Pentru a produce un fruct de dimensiune mare și de calitate bună, sunt necesare aproximativ 35 frunze sănătoase, de dimensiuni medii.

Cantitatea de fructe care trebuie îndepărtată de pe un pom prin rărire depinde în special de mărimea pomului și de capacitatea lui de rodire. Dacă pomul nu suportă mai mult de 30-40 kg/pom (piersic), sau 50-70 kg/pom (măr), cantitate considerată suficientă pentru ca fructele să se dezvolte până la mărimea dorită, rărire se va face la distanțe fixe, de 15-20 cm, de-a lungul ramurii. Fructele care prezintă diametrul optim în momentul intervenției, dacă nu sunt în număr prea mare, se vor reține.

RĂRIRE MANUALĂ, MECANICĂ SAU CHIMICĂ

Rărire manuală permite obținerea unei încărcături optime și o repartizare omogenă a fructelor.

În practică, lucrarea se efectuează de către cultivator astfel:

- prin "atingere", detașând unul după altul toate fructele considerate ca fiind în număr prea mare sau cu poziție defectuoasă.

- global, începând cu stadiul de mugure roz. Rărire poate fi realizată ținând vârful ramurii cu o mână și eliminând cu cealaltă mână, acoperită cu o mănușă, mugurii, folosind un bețisor, sau chiar cu un cleștișor.

Operațiunea începe cu stadiul de buton floral și continuă până la căderea petalelor.

Dacă rărire se face când fructele au diametrul de 8-10 mm (cât aluna), ea trebuie încheiată înainte de întărirea sâmburelui.

La încheierea lucrării, pe pom vor fi menținute 400-600 fructe, în funcție de vigoarea pomului și a ramurilor de rod.

Operațiunea, destul de costisitoare prin faptul că necesită 25-40 zile de lucru/ha, de persoană, este absolut obligatorie pentru obținerea unor fructe de calitate.

Rărire mecanică se realizează folosind fie un cârlig care vibrează și care transmite vibrațiile unei șarpante, unei ramuri anticipate sau unui ax, fie un pieptene oscilant, care permite perierea ramurilor de rod, una după alta.

Vom utiliza aceste mijloace

atunci când fructele au o anumită dezvoltare. Vibrația este eficientă pentru fructele cu diametrul minim de 12-14 mm. Aceste două utilaje nu asigură o rărire complet satisfăcătoare, chiar dacă "pieptenul" permite efectuarea unei operații mai precise.

În ambele cazuri, multe fructe rămân grupate, iar încărcătura nu este repartizată regulat, așa cum se întâmplă în cazul răririi manuale. Această rărire permite totuși "ușurarea" rapidă a pomilor, ea fiind considerată o tehnică de ultimă oră.

Rărire chimică, utilizând substanțe care permit inhibarea

formării florilor sau distrugerea lor, are ca avantaj, față de rărire manuală, timpul redus de execuție și, prin urmare, scăderea costului de producție.

De-a lungul anilor au fost testate numeroase substanțe active, care se deosebesc prin modul principal de acțiune.

Cu toate acestea, se observă o lipsă de eficacitate asupra soiurilor timpurii, acestea fiind și cele mai vizate la rărire. S-a demonstrat o variabilitate a rezultatelor, atribuită concentrației aplicate, condițiilor climatice din timpul aplicării, soiului, dar și a unei repartizări a fructelor rămase către vârfurile ramuri-

mărimi a fructelor de 8-12 mm diametru. Rărire chimică, deși ușurează mult munca omului, nu realizează o rărire corespunzătoare, fiind totuși necesară o corectare manuală.

COSTURI, BENEFICII, RISCURI

Cu toate că rărire fructelor ar putea părea o operație drastică și costisitoare, trebuie să ținem cont de faptul că fructele mici sunt mai greu de comercializat. În plus, rărire fructelor reduce în același timp și manopera la recoltare, precum și pericolul ruperii ramurilor sub greutatea fructelor.

La piersic, limitarea destul de timpurie a numărului de fructe pe pom este necesară pentru obținerea de fructe de talie comercială apreciată.

O rărire concepută defectuos, dacă pomul este foarte încărcat, va favoriza o producție de fructe de calibrul redus, care vor avea un preț de vânzare mic. Dimpotrivă, o rărire excesivă riscă, în funcție de soi, să favorizeze diferite accidente: crăparea sâmburilor, a fructului sau pur și simplu obținerea de fructe de dimensiuni mari, greu de comercializat, fie chiar și la o producție mai scăzută.

Supraîncărcarea pomilor se reflectă în calitatea gustativă scăzută.

Concurența dintre mărimea fructelor și dezvoltarea ramurilor poate aduce, de asemenea, prejudicii recoltei viitoare.

CE FRUCTE ELIMINĂM?

Prin rărire se urmărește suprimarea:

- fructelor duble, deformate, atacate de insecte sau boli;
- fructelor prea apropiate unele de altele;

- fructelor situate la baza ramurii, sau dimpotrivă, la extremitatea ramurilor;

- fructelor de dimensiuni mici;

- fructelor incorect situate: sub ramură, sau în interiorul coroanei.

ÎNCĂRCĂTURA OPTIMĂ A POMILOR

Calculul încărcăturii optime a pomilor se face în momentul tăierilor de iarnă, atunci când stabilim numărul ramurilor de rod, sau al altor formațiuni fructifere, de pe pom, pe care le vom păstra. O tăiere suplimentară, dacă cea de iarnă se dovedește insuficientă, este necesară primăvara târziu, pentru a reduce costul răririi din timpul verii.

Potențialul de producție al unei livezi trebuie să țină seama de mai mulți factori: soi, portaltoi, vigoare, vârsta livezii etc. Potențialul producției estimate se împarte la greutatea medie a fructelor din soiul luat în calcul. Astfel vom obține un anumit număr de fructe la hectar, de exemplu între 150.000 și 300.000.

Această cifră o vom împărți la numărul pomilor, raportat tot la un hectar, și vom afla încărcătura de fructe pentru un pom, rezultat care se majorează cu 10-20 la sută, pentru a lua în calcul și eventualele accidente și căderea fiziologică, care poate avea loc înaintea recoltării.

ȘTIAȚI CĂ...

- La mijlocul perioadei de vegetație, în cazul soiurilor tardive, fructele mici se îndepărtează abia la prima cădere fiziologică a fructelor.

- Durata operației de rărire la hectar este foarte variabilă; ea poate oscila între 50 și 500 ore, în funcție de vigoarea și de dezvoltarea pomilor, de procentul de legare al soiului, precum și de modul de conducere a coroanei etc.

- Pentru toate speciile, rărire manuală se execută întâi la soiurile extratimpurii și timpurii, apoi la cele cu maturare mijlocie și tardivă.

- În țările mari cultivate de fructe, rărire manuală face parte din tehnologia de cultură și se execută în mod sistematic, anual.

- Întrucât nici o substanță folosită la rărire chimică nu a dat depline satisfacții până în prezent, rărire manuală rămâne tehnica cea mai folosită.

Rețeta de succes a agriculturii pe suprafețele mici din Malta

Piatră seacă, loturi mici și măslina amare: pentru Malta, asta e rețeta succesului agricol

Malta este o stâncă ieșită din mare. O stâncă cu pământ puțin și destul de neroditor. Din antichitate, de când insula a fost „descoperită” de fenicieni ca punct strategic în Mediterana, hrana locuitorilor ei a fost adusă de corăbii (ulterior vapoare) de pe țărmurile „grănarelor” din jur (Egipt în Africa, Italia în Europa). Ca și acum două milenii și jumătate, foarte puțin din ce pun de fapt în farfurie maltezi este produs în Malta.

Pentru marea majoritate a maltezilor care se ocupă de agricultură, producția înseamnă doar o sursă în plus de venit sau o reducere a cheltuielilor prin auto-gospodărire. Pământul „rămas” agricol este doar terenul care nu a putut fi vândut din cauza plasării sau a reliefului accidentat pentru diferitele proiecte imobiliare destinate turismului sau reședințelor de lux. Agricultură se face astfel pe suprafețe mici și puțin ofertante.

Visul agricultorilor maltezi – al celor foarte-foarte puțini locuitori ai insulei care se ocupă de cultivarea pământului – este acela de a găsi acea cultură care cultivată pe suprafețe mici (su-

prafața medie a exploatărilor agricole malteze este sub 2 hectare) să le aducă câștiguri mari la cantități mici de produs.

Maltezii erau foarte aproape să renunțe de bună voie și nesiliți de nimeni la o astfel de „cultură de vis” – măslinul maltez (soiul Bidni).

Măslinile din soiul Bidni (soi care nu crește decât în Malta – fiind de fapt rezultatul adaptării măslinului adus de fenicieni din Asia Mică la mediul insulei) dau un ulei amar. Această trăsătură de gust l-a făcut să fie considerat a fi un produs de „slabă calitate” chiar și de producătorii săi. Această evaluare – făcută din perspectivă culinară („amarul” pronunțat nu este o nunață de gust dorită în arta gastronomică) – a dus în timp la reducerea la zero a livezilor de măslini maltezi – maltezii preferând să consume uleiul de măslina importate din Italia, Grecia, Franța.

Schimbarea de optică a venit când cineva a sesizat că acea nuanță de amar indica prezența unui polifenol flavenoid care plasează uleiul măslinelor malteze printre cele de cea mai

bună calitate atunci când sânt luate în considerare proprietățile anti-oxidante.

Proprietățile indicate de gustul amar al uleiului de măslina au fost descoperite destul de recent – popularizarea descoperirilor fiind făcută încet - încet în ultimii 5 ani. Un studiu complet în materie a fost de altfel publicat abia în 2011, de cercetătorii de la Monell CSC (a se vedea Monell Chemical Senses Center (2011, January 27). NSAID receptor responsible for olive oil's 'cough' and more), în revista Science Daily.

Amarul pronunțat îl face foarte valoros (dacă în bucătărie nu a avut noroc) în laboratorul de cosmetică (pentru creme protectoare și reparatorii) și farmacie (pentru produsele destinate scăderii colesterolului, reglării presiunii sanguine, reducerii bolilor coronariene).

„Multă lume a spus că din măslinile malteze nu vom obține niciodată un ulei bun pentru că este amar. Azi ne dăm seama că acest gust amar indică cea mai bună calitate a lui” remarcă

Sam Cremona, un bijuier pensionat transformat în antreprenor agricol, pentru un material citat de Saudi Gazette.

Cantitățile de ulei de măslina de care au nevoie laboratoarele de cosmetică sau de farmacie sunt mult mai mici decât cele de care au nevoie bucătăriile. Prețul materiei prime, cu atât mai mult cu cât este ceva ce nu crește decât într-un anume loc de pe planetă aduce câștiguri mul mai mari per unitate de măsură.

Maltezii s-au reapucat așadar să reînvie cultura măslinului maltez.

Maltezii au înființat în 2006 un proiect dedicat conservării soiurilor locale de măslini și revitalizării cultivării acestora – proiect denumit PRIMO – Project for the Revival of the Indigenous Maltese Olive. Unul dintre obiectivele declarate ale proiectului este și obținerea etichetei de Denumire de Origine Protejată (Protected Designation of Origin – PDO). În 6 ani au reușit să planteze peste 3000 de arbori (destul de mult

ținând cont de faptul că pe 1 hectar densitatea este de 200-300 de arbori)

Revitalizarea sectorului de producție a uleiului de măslina în Malta pune însă și alte probleme decât cultivarea soiurilor locale. Nemaicultivându-se măslini pentru producerea uleiului, au dispărut odată cu copacii și preșele (și „specialiștii” care știau toate secretele obținerii a ceea ce iese mai bun din pulpa uleioasă a fructului). Astfel, cei implicați în cultivare și-au pus problema unor investiții atât în achiziționarea unor astfel de echipamente dar și în formarea de specialiști.

Maltezii caută deja piețe de export pentru uleiul obținut dintr-un soi de măslina care până acum 6 ani era o specie pe cale de dispariție.

Potrivit statisticilor de la începutul secolului au fost tăiați în Malta peste 80 000 de măslini din soiul local, în momentul inițierii proiectului se estimează că pe insulă nu erau mai mulți de 100, în 6 ani au fost plantați 3000.

Rusia nu vrea produse alimentare românești

Deblocarea exporturilor de produse alimentare pe piața rusă ridică probleme, în condițiile în care nicio o companie românească nu a primit până în prezent un aviz favorabil din partea autorităților veterinare din Federația Rusă. În total au fost evaluate 12 unități de producție și procesare din România, iar raportul rușilor a fost nefavorabil.

Obținerea unui acord pozitiv din partea Rusiei putea aduce producătorilor români de produse de origine animală, oportunitatea de a intra pe o piață cu un potențial de

consum uriaș. Ministrul Agriculturii, Daniel Constantin, a susținut că unitățile românești nu corespund cerințelor de export impuse de Rusia, deși sunt agreeate pe piața Uniunii Europene.

„Sunt probleme destul de mari în ceea ce privește deblocarea exporturilor pe piața Rusiei. Nicio unitate autohtonă nu corespunde cerințelor impuse de Rusia, deși toate aceste unități sunt agreeate pentru export pe piața Uniunii Europene. Nu vreau să comentez mai mult, dar producătorii noștri îndeplinesc toate normele europene de calitate, pe toate zonele, și cu toate acestea nu a fost transmis niciun răspuns pozitiv pentru

vreo unitate din cele 12 vizitate în ceea ce privește reluarea exporturilor», a spus ministrul român.

Reamintim că specialiștii Serviciului Federal pentru Inspectia Veterinară și Fito-sanitară al Federației Ruse au fost prezenți în România, în perioada 5-16 noiembrie 2012, pentru evaluarea unui număr de 12 unități din industria alimentară din sectorul cărnii roșii, produselor din carne de pasare, unități din sectorul laptelui și prelucrării produselor lactate pentru a vedea dacă acestea corespund din punctul de vedere al normelor sanitare-veterinare, prevăzute de către Federația Rusă.

Particularități biologice și tehnologice la sfecla de zahăr

Având în vedere doar două dintre particularitățile biologice ale sfeclei de zahăr - rădăcină foarte vivace și foliaj bogat - ne putem da seama de extraordinarul potențial productiv și de multiplele cerințe fiziologice ale acestei specii de cultură.

O producție de 10 tone de zahăr la hectar nu este o utopie; la o digestie de 17-18% și un randament de extracție de 14-15%, acest zahăr se poate obține dintr-o cantitate de 65-70 tone de rădăcini. Deocamdată, puțini fermieri români realizează asemenea producții. La producțiile medii obținute în România în ultimii ani (25-30 tone/ha), nici măcar subvenția nu acoperă pierderea.

Cerințele fiziologice ale sfeclei de zahăr

Temperatura. Sfecla de zahăr necesită un quantum termic de 2500-2900 grade C în perioada de vegetație. Sămânța răsare la minimum 3-4 grade C după 20 de zile de la semănat, dar la 10 grade C în sol, răsare în 10 zile, iar la 15 grade C, răsare în 5-7 zile. Temperaturile mai mici de 4 grade C în faza cotiledonală determină apariția lăstarilor floriferi și, astfel, compromiterea producției de rădăcini. La -2...-3 grade C, cotiledonele degeră, dar în faza de rozetă (6-10 perechi de frunze adevărate) plantele rezistă și la -8 grade C.

Regimul hidric influențează în mod hotărâtor producția de rădăcini. Având perioada de vegetație destul de lungă (martie - octombrie), sfecla necesită o repartizare judicioasă a precipitațiilor sau a udărilor, de circa 350-400 mm. Seceta din lunile iunie, iulie și august, pe lângă reducerea drastică a producției, influențează negativ calitățile tehnologice prin creșterea conținutului de azot dăunător.

Lumina este deosebit de necesară pentru acumularea zahărului, mai ales în lunile august - septembrie. Sfecla de zahăr

este o plantă de zi lungă, căreia îi place strălucirea soarelui. Atunci cum s-o umbrești cu buruieni de tot felul?!

Solurile favorabile culturii sfeclei de zahăr sunt cele profunde, luto-nisipoase, bine structurate, cu capacitate mare de reținere a apei, bogate în substanțe nutritive și cu reacție neutră - slab alcalină (pH de 6,7-8).

Cele mai bune premergătoare sunt cerealele păioase de toamnă, leguminoasele anuale și cartoful. Sunt contraindicate cruciferele și ovăzul, din cauza nematozilor comuni, iar floarea soarelui și cânepa nu se recomandă din cauza consumului mare de apă și de potasiu.

Sfecla poate reveni pe același teren după minimum 4 ani.

Fertilizarea. O tonă de rădăcini este sintetizată prin consumul următoarelor elemente nutritive: 4,5 kg azot, 2,5 kg fosfor, 6,5 kg potasiu, 2 kg calciu, 2 kg magneziu, 2 kg sodiu și alte microelemente între care borul ocupă un loc special.

Combaterea buruienilor

Cea mai importantă acțiune în timpul vegetației este combaterea buruienilor. Pretenția față

de lumină și față de apă a sfeclei determină această deosebită atenție. Tehnologia modernă nu promovează erbicide care se folosesc în faza avansată de dezvoltare a buruienilor tocmai pentru a preîntâmpina o concurență din partea acestora.

În bugetul anual al sfeclei, erbicidarea ocupă o pondere de 15-25%, în funcție de spectrul buruienilor, de densitatea acestora și de tehnica de aplicare. Cele mai multe erbicide moderne se aplică fracționat, repetat, în faza cotiledonală a buruienilor, pentru a păstra lanul curat până la recoltare.

Genetică de ultimă generație

Sămânța de sfeclă de zahăr folosită astăzi este de ultimă generație; firmele mari producătoare de sămânță din Europa investesc sume enorme în cercetare, reușind să promoveze în

fiecare an soiuri noi, mai rezistente la nematozi, cu un conținut ridicat în zahăr, cu toleranță la boli, dar mai ales, cu un drajeu constituit foarte complex, care încorporează substanțe stimulatoare de germinație, nutritive, bactericide și insecticide pentru întreținerea plăntuței în prima fază de vegetație. De fapt, este o întreagă genetică ameliorativă care a creat hibrizi, numiți impropriu soiuri.

Caracteristici biologice

Coletul sfeclei (partea superioară de la suprafața solului) susține rozeta de frunze și reprezintă circa 18% din greutatea sfeclei. Hipocotilul - porțiunea intermediară a rădăcinii ce pornește de la baza inserției frunzelor până la partea superioară de inserție a radiclelor - reprezintă cca 28% din greutatea sfeclei și 7-10% din lungimea totală a corpului sfeclei.

Rădăcina propriu-zisă reprezintă cca 55-60% din greutatea sfeclei și pe această porțiune se dezvoltă întreg sistemul radicular al plantei, care poate atinge adâncimi de 150-200 cm și o penetrare laterală cu o rază de 50-60 cm. Practic, o plantă de sfeclă explorează aproximativ 2 mc de sol.

paratul foliar este foarte firav la început. Primele două frunze cotiledonale îndeplinesc funcția de asimilație cca 3 săptămâni, până la apariția primei perechi de frunze adevărate. Acestea apar succesiv și mor după 30-60 de zile.

O plantă de sfeclă de zahăr are maxim 35-50 frunze dar pot fi și 80-90. Suprafața foliară maximă se atinge la 100-120 de zile de la răsărire și are valoarea de 6000-14.000 cmp. Indicele foliar maxim poate fi de 6-8 la începutul lunii august.

Combaterea bolilor și a dăunătorilor

Se face conform indicațiilor primite din partea Laboratorului Ftosanitar Județean, prin buletinul de avertizare emis la apariția fiecărei boli sau specii de dăunători. În conținutul buletinului se descrie boala sau atacul de dăunători, se menționează substanțele chimice care urmează a fi folosite în doză și momentul aplicării, dar și măsurile de protecție specifice în executarea acestor tipuri de tratament.

Irigarea culturii

Dacă de la semănat până la 1-10 iunie timpul este secetos, se va aplica o udare de răsărire cu normă de udare de 250-300 metri cubi de apă la hectar. Dacă seceta continuă, se va aplica o udare cu normă de udare de 500-600 metri cubi de apă la hectar, dacă umiditatea solului scade sub 50% IUA (intervalul umidității active). Dacă în perioada critică, până la 25 august, în sol se va menține umiditatea solului sub 50% IUA, se poate aplica prima udare normală între 1 și 10 iunie, după care urmează 1-2 udări, cu normă de 600-700 metri cubi de apă la hectar, la interval de 12-15 zile. Dacă perioada între 25 august și până la recoltare, respectiv luna septembrie, este secetoasă, se poate aplica ultima udare, cu o normă de udare de 500-600 metri cubi de apă la hectar, dacă solul este foarte uscat. Norma generală de irigare va fi cuprinsă între 2.400 și 3.000 de metri cubi de apă la hectar, administrată în 3-4 udări în anii secetoși și 2-3 udări în anii normali din punct de vedere al precipitațiilor.

Sursa: revista-ferma.ro

Cereri și oferte – perioada 20 - 30 aprilie 2013 (www.agravista.md)

OFERTE

Nume produs	Descriere produsului	Cantitate	Regiune
PRODUSE CEREALIERE			
Porumb	Comercializăm boabe de porumb	8 tone	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54610 Telefon mobil: 068112628, 069353231, Fax: (252) 27032
Floarea-soarelui	Comercializăm floarea soarelui pentru ulei, depozitul producătorului	2 tone	Edineț, s. Lopatnic, Telefon mobil: 069949629
Floarea-soarelui	Comercializăm floarea soarelui, depozitul producătorului	10 tone	Edineț, s. Alexandreni, Telefon: (246) 93191
Floarea-soarelui	Comercializăm floarea soarelui, curată, depozitul producătorului	13 tone	Edineț, s. Cuconestii Noi, Telefon mobil: 067152249
Soia	Comercializăm soia, depozitul producătorului	5 tone	Edineț, s. Lopatnic, Telefon mobil: 069949629
Soia	Comercializez soia	4 tone	Edineț, s. Lopatnic, Telefon: (246) 48223 Telefon mobil: 069402221
Soia	Comercializăm soia, depozitul producătorului	5 tone	Edineț, s. Alexandreni, Telefon: (246) 93191
Orz	Se vinde orz	20 tone	Fălești, s. Horești, Telefon: (259) 77174, (259) 77012, Telefon mobil: 079850249
MATERIAL SEMINCER ȘI SĂDITOR			
Răsad	Comercializez răsad de tomate pentru sere	60000 bucăți	Nisporeni, s. Bălăurești, Telefon: (264) 48249 Telefon mobil: 69926550
Răsad	Comercializăm răsad de ardei dulci	50000 bucăți	Nisporeni, s. Bălăurești, Telefon: (264) 48249 Telefon mobil: 69926550
Răsad	Vând răsad de tomate în palete	9000 unități	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54193
Răsad	Vând răsad de ardei "Podarok Moldovi" în palete	5000 unități	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54193
Răsad	Vând răsad de castraveți în palete	3000 unități	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54193
Răsad	Comercializăm răsad de roșii și ardei dulci pentru plantarea în spații protejate	2000 unitate	Edineț, s. Burlănești, Telefon: (246) 66334 Telefon mobil: 060366834;068120706
Răsad	Vând răsad de ardei, "Atlant" în palete	15000 unități	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54610 Telefon mobil: 068112628, 069353231, Fax: (252) 27032
Semințe de cereale	Se vând semințe de porumb, soiul Porumbeni 212	21 tone	Fălești, s. Glingeni, Telefon: (259) 71319, Telefon mobil: 079591851
Material semincer	Comercializez semințe de floarea soarelui	nelimitat	Soroca, s. Schineni, Telefon mobil: 068509514

Material semincer	Comercializez semințe de floarea soarelui	50 tone	Drochia, s. Popești, Telefon: (252) 79765 Telefon mobil: 069897955, Email: gusacinschis@mail.md
Pepiniere viticole și pomicole	Vând puiți de nuci nealtoți, vârsta de doi ani	2500 bucăți	Fălești, s. Albinețul Vechi, Telefon: (259) 70275, Telefon mobil: 069564975
Pepiniere viticole și pomicole	Stoloni de căpșună	1000 unități	Ungheni, str. Decebal, 66, Telefon: (236)22389, Telefon mobil: 069413717, Email: procvet12@yandex.ru
ALTELE			
Produse de mărit	Moara de la Chetrosu prestează servicii de procesare și prelucrare a grâului și floarea soarelui	nelimitat	Drochia, s. Chetrosu, Telefon: (252) 54616
Produse apicole	Vând miere de albină, polifloră	o tonă	Fălești, s. Glingeni, Telefon: (259) 71599
Produse apicole	Vând miere de albină	70 kg	Drochia, s. Fîntînița, Telefon: (252) 41251
Ovine	Se vând ovine, masă vie	115 bucăți	Fălești, s. Ilenuța, Telefon: (259) 68065, Telefon mobil: 068015062
Ulei	Se vinde ulei vegetal de floarea soarelui	5 mii litri	Fălești, s. Horești, Telefon: (259) 77174, (259) 77012, Telefon mobil: 079850249
Fructe uscate	Comercializăm prune uscate fără fum	7 tona	Edineț, str. Independenței 23, Telefon: (246) 22501 Telefon mobil: 069325681, Fax: (246) 37324622501, Email: curcial.vt@gmail.com
Fructe uscate	Comercializez prune uscate de calitate bună	10 tone	Nisporeni, s. Vărzărești, Telefon: (264) 65269 Telefon mobil: 069338654
Echipamente agricole	Se vinde un echipament de irigare prin picurare	o unitate	Fălești, s. Albinețul Vechi, Telefon: (259) 70023, Telefon mobil: 060063686
Mijloace de producție	Comercializăm îngrășăminte organice "Biostrim"	10 tone	Ungheni, s. Morenii Noi, Telefon: (236) 35747 Telefon mobil: 069171859

Mai multe informații găsiți pe www.agravista.md

COMERCIALIZĂM SEMINȚE DE FACELIA.

TEL.: 069278347,
060087765

AVEM GRIJA DE TOȚI, APRECIEM PE FIECARE

- **Produse de uz fitosanitar** (insecticide, erbicide, fungicide, adjuvanți și tratamți pentru semințe) de calitate
- **Abordarea individuală a clienților**
- **Asistență în agronomie**
- **Politică flexibilă de prețuri**

ANGAJĂM MANAGERI AGRONOMI.
INVITĂM SPRE COLABORARE COMPANII DE DISTRIBUȚIE

Adresa: str. Tighina 49/3, of. 41, MD-2001,
mun. Chișinău, Republica Moldova
Tel./fax: 0 22 273590; 069940046
e-mail: oberegagro@gmail.com

DORITI

SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE
ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

SĂ LUAȚI PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL

AGRO

inform

ȘI VEȚI PRIMI:

- INFORMAȚII DESPRE PREȚURI PE DIFERITE PIEȚE AGRICOLE DIN ȚARĂ;
- CERERI ȘI OFERTE DE PRODUCȚIE AGROALIMENTARĂ;
- RECOMANDĂRI ALE SPECIALIȘTILOR ÎN AGRICULTURĂ DESPRE:
 - creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
 - îngrijirea livezilor și viilor,
 - creșterea animalelor,
 - idei de afaceri profitabile argumentate economic.

Prețuri de abonare (lei)				
1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
12	36	72	108	132

* august vacanță

Toate acestea la un preț rezonabil de numai 132 de lei pentru abonament anual.

**Abonamente la ziarul AGROMEDIAINFORM
pot fi perfectate în toate oficiile poștale.**

Index de abonare: PM 21948

Aici e loc pentru publicitatea ta. tel. 23-56-98